

[Honoré]

Men der er af centrum-demokraterne rejst et relevant spørgsmål, som også må tages op, nemlig, om etablering af et sådant udvalg ikke har noget at gøre med forsvarsordningen og derigennem også med det forsvarsforlig, der er indgået mellem nogle partier, og etableringen af et sådant udvalg derfor må drøftes i det forum, der udgøres af partierne bag forsvarsforliget.

De radikale har fremsat et forslag om et andet udvalg nedsat af folketinget. Det tager kristeligt folkeparti derimod afstand fra. Vi tror, at et sådant udvalg vil udgøre en trussel mod den nødvendige hemmeligheds karakter af efterretningstjenestens virksomhed.

Et hovedpunkt er spørgsmålet om registrering af organisationer og personer. Kristeligt folkeparti har ikke noget medansvar for regeringserklæringen af 1968 om dette spørgsmål. Jeg anser denne erklæring for temmelig upræcis. Kommissionsdomstolens beretning har givet nogle interessante fortolkningsbidrag dertil på s. 15 og 16. Vi lægger vægt på, at registrering er berettiget på grundlag af virksomhed, »der efter almindeligt erfaringsgrundlag må ventes at ville udarte til ulovligheder, herunder pligtstridige tjenstlige forhold«, som der står.

Dele af fortolkningsbidrag finder vi særdeles interessant. En registrering af organisationer og personer har efter vores mening ingen forbindelse med udøvelse af de pågældende organisationers og personers frihedsrettigheder; der findes jo også andre former for registrering, for kartoteker. Dersom disse organisationer og personer har rent mel i posen, dersom det ikke kan formodes om deres medlemmer, at disse gør sig skyldige i virksomhed, der falder ind under forsvarrets efterretningstjenestes nødvendige opgaver, har disse organisationer da ingen grund til at nære modvilje imod at være genstand for efterretningstjenestens interesse.

Visse organisationer har blandt deres ideer også en afstandtagen fra dansk forsvar. Heri ligger intet ulovligt, men det er klart, at skal man søge efter potentielle fjender og personer, der vil gøre noget ulovligt imod dansk forsvar, må de, der har denne opgave, anse det for sandsynligt at der blandt medlemmer af sådanne organisationer er flere potentielle udøvere af forsvarsfjendtlig aktivitet end blandt medlemmer af ikke-forsvarsfjendtlige

organisationer. At se bort fra dette ville være helt urealistisk.

Det kan også tænkes, at medlemmer af disse organisationer på et senere tidspunkt melder sig ud af organisationen, inden de starter en ulovlig forsvarsfjendtlig aktivitet, for ikke at belaste denne organisation på det tidspunkt, hvor de udøver deres aktivitet. Noget sådant kender vi dog fra andre sammenhænge.

Hvorvidt det vil være formålstjenligt, at forsvarrets efterretningstjeneste har kendskab til visse kategorier af medlemmer af sådanne organisationer, må bero på en konkret vurdering fra forsvarrets efterretningstjeneste og regeringen. Når jeg siger visse kategorier af medlemmer, hvad mener jeg så dermed? Jo, det er anerkendt, at en forsvarsnedbrydende aktivitet kan være det, man kalder politisk soldat. Hvor finder man mulige kandidater for en sådan virksomhed som politisk soldat? Det er klart, det er en bestemt alderskategori, de skal søges i. De skal ikke søges blandt personer, der er 40 år, for disse bliver ikke soldater. Det er personer op til en alder af måske 25 år, højst, alt efter hvad alderen er for det indkaldte mandskab. Derfor vil det være tilstrækkeligt i organisationer, der har et forsvarsfjendtligt idégrundlag, at koncentrere opmærksomheden om denne aldersgruppe, hvis det er det, man leder efter.

Afsluttende vil jeg sige, at kristeligt folkeparti er overbevist om, at forsaret af forsaret må have en høj prioritet, og at forsvarrets efterretningstjeneste skal bevare arbejdsvilkår, der sætter den i stand til at løse sine opgaver 100 pct., også på det indenlandske område.

Ib Christensen (DR):

Retsforbundet deler den opfattelse, at vi skal have en efterretningstjeneste, men jeg advarer imod, at man sætter lighedstegn mellem enhver udenrigspolitisk, sikkerhedspolitisk eller forsvarspolitisk kritisk holdning og et potentielt ønske om at sabotere efterretningstjenesten. Man kunne spore en sådan holdning både hos hr. Erhard Jakobsen og hos hr. Honoré, og en sådan holdning må vi naturligvis tage afstand fra.

Et centralt dokument i hele denne debat er regeringserklæringen af 30. september 1968, og i modsætning til, hvad andre har givet